

Nr	Rodzaj Nadużycia	Opis	Czynniki ryzyka	Skutki
1.	Kradzież mienia Spółki	Zabór w celu przywłaszczenia rzeczy ruchomej stanowiącej majątek Spółki, mającej wartość materialną i mogącą być przedmiotem obrotu.	Brak skutecznych mechanizmów kontrolnych w procesie inwentaryzacji, zasad rozliczania z powierzonego mienia.	Straty materialne.
2.	Pozyskanie i wykorzystanie informacji stanowiących: tajemnicę przedsiębiorstwa, informacji sensytywnych, danych osobowych oraz informacji niejawnych w sposób niezgodny z prawem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekazywanie przez pracowników lub kontrahentów osobom trzecim, informacji chronionych przez Spółkę w celu osiągnięcia korzyści. 2. Pozyskanie i wykorzystanie przez podmioty zewnętrzne informacji chronionych przez Spółkę w sposób niezgodny z prawem. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niewłaściwe zabezpieczenie danych. 2. Brak lub nieskuteczność mechanizmów prewencyjnych. 3. Naruszenie Programu zgodności PSG. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrata danych i przejęcie ich przez konkurencję. 2. Możliwość wykorzystania przez kontrahentów Spółki informacji w celu uzyskania korzyści biznesowych. 3. Nałożenie kary przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.
3.	Ujawnianie danych kontaktowych potencjalnych Klientów Spółki	Przekazywanie przez pracowników Spółki danych osobowych i kontaktowych Klientów np. ubiegających się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej PSG osobom trzecim np. projektantom sieci i instalacji gazowych w celu uzyskania korzyści.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmowa pomiędzy kierownictwem, a pracownikami. 2. Brak stosowania mechanizmów kontrolnych. 3. Naruszenie Programu zgodności PSG. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monopolizacja rynku dostawców usług projektowych. 2. Ograniczanie konkurencji. 3. Nałożenie kary przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

4.	Manipulacja danymi na korzyść, czy niekorzyść osoby lub jednostki	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proceder realizowany np. podczas inwentaryzacji majątku Spółki (np. ukrywanie niedoborów), odczytu danych odczytowych (np. wprowadzanie błędnych lub fikcyjnych wskazań urządzeń pomiarowych do systemu odczytowego) 2. Zatajanie błędów popełnionych w trakcie wykonywania obowiązków służbowych lub podawanie nieprawdziwych danych podczas raportowania. 3. Manipulacja w postępowaniach przetargowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nieodpowiednie zaprojektowane procesy inwentaryzacji. 2. Brak właściwych mechanizmów kontrolnych w procesach. 3. Naruszenie Programu zgodności PSG. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Straty materialne. 2. Nierzeczywiste dane. 3. Nałożenie kary przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.
5.	Sprzeniewierzenie składników majątkowych Spółki - defraudacja	Przywłaszczenie powierzonych pieniędzy lub innych składników majątku (rzecz ruchoma powierzona sprawcy).	Brak odpowiednich zasad nadzoru nad powierzonym mieniem.	Straty materialne.
6.	Łamanie zakazu konkurencji	Podejmowanie działań kolidujących w jakikolwiek sposób z wypełnianiem obowiązków pracowniczych lub które są niedozwolone z racji działalności na rzecz konkurencji, pomimo zawartej umowy o zakazie konkurencji.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak skutecznej kontroli funkcjonalnej. 2. Naruszenie Programu zgodności PSG. 3. Naruszenie Kodeksu etyki PSG. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkody majątkowe i wizerunkowe Spółki. 2. Ryzyko przenoszenia konfliktów wynikających z realizacji prac przez firmy zewnętrzne na Spółkę. 3. Nałożenie kary przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

7.	Konflikt interesów	Zdarzenia lub sytuacje, podczas których, w wyniku zewnętrznych okoliczności lub własnych działań, pracownik zobowiązany jest do podwójnej lojalności np., gdy pracownik realizuje swój prywatny interes kosztem interesu firmy lub interes pracownika bądź osoby bliskiej, potencjalnie lub faktycznie stoi w konflikcie z interesem Spółki.	<ol style="list-style-type: none"> Świadome naruszanie istniejących procedur, wynikającego przed wszystkim z chęci uzyskania dodatkowych gratyfikacji o charakterze materialnym. Presja grupy zawodowej oraz nieumiejętność reagowania na pokusy. Niedostateczny zakres oddziaływań kształtujących postawy etyczne wśród pracowników. Naruszenie Programu zgodności PSG. Naruszenie Kodeksu etyki PSG. 	<ol style="list-style-type: none"> Straty wizerunkowe Spółki. Nałożenie kary przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.
8.	Nepotyzm	Faworyzowanie krewnych przy obsadzaniu stanowisk np. promowanie członków rodziny podczas rekrutacji albo rozdawanie im przywilejów: awansu, premii, nagród.	<ol style="list-style-type: none"> Naruszenie Kodeksu etyki PSG. Akceptacja zjawiska wśród kadry menedżerskiej. Uwarunkowania kulturowe i społeczne. 	<ol style="list-style-type: none"> Obniżenie efektywności pracy. Oslabienie motywacji do wykonywania zadań na dobrym jakościowo poziomie. Zwiększenie ryzyka mobbingu i dyskryminacji.
9.	Korupcja	<p>Korupcją jest czyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu przez jakąkolwiek osobę, bezpośrednio lub pośrednio, 	<ol style="list-style-type: none"> Dowolność postępowania, czyli brak jednoznacznych kryteriów podejmowania decyzji 	<ol style="list-style-type: none"> Utrata reputacji. Marnotrawienie środków finansowych. Realizowanie celów jakiejs osoby lub grupy

		<p>jakichkolwiek nienależnych korzyści osobie pełniącej funkcję publiczną dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji,</p> <ul style="list-style-type: none">• polegający na żądaniu lub przyjmowaniu przez osobę pełniącą funkcję publiczną bezpośrednio, lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji,• popełniany w toku działalności gospodarczej, obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej, polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu, bezpośrednio lub pośrednio, osobie kierującej jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującej w jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub na rzecz jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odwzajemnienie,• popełniany w toku działalności gospodarczej obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej, polegający na żądaniu lub przyjmowaniu bezpośrednio lub pośrednio przez osobę kierującą jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującą w jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki, jakichkolwiek nienależnych korzyści lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odwzajemnienie.	<p>przez osoby upoważnione</p> <ol style="list-style-type: none">2. Konflikt interesów.3. Słabość systemu kontroli i nadzoru.4. Kumulowanie uprawnień.5. Brak wymaganej jawności postępowania.6. Naruszenie Kodeksu etyki PSG.	<p>wbrew prawu i dobru ogólnemu.</p> <ol style="list-style-type: none">4. Podejmowanie niewłaściwych decyzji biznesowych.
--	--	---	--	---

10.	Cyberprzestępczość	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hacking (uzyskanie nieautoryzowanego dostępu do zasobów sieci komputerowej lub systemu komputerowego poprzez ominięcie jego zabezpieczeń). 2. Phishing (tworzenie fałszywych wiadomości email lub witryn WWW, aby skłonić osoby do przekazania określonych informacji). 	Nieadekwatny poziom zabezpieczeń systemów teleinformatycznych w zakresie bezpieczeństwa danych i infrastruktury teleinformatycznej.	Utrata informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa.
11.	Falszowanie dokumentów finansowo - księgowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wystawianie dokumentów finansowo - księgowych (np. faktur, not) zawierających zaniżone wartości (np. dotyczących kosztów usuwania awarii oraz not za straty gazu powstałe podczas awarii spowodowanych przez podmioty zewnętrzne). 2. Dokonywanie nieuzasadnionych przelewów pieniężnych z rachunków bankowych Spółki (dwukrotny przelew kwoty za faktury, przelew do niewłaściwego dostawcy). 3. Przyjmowanie do rozliczenia na podstawie zawartych umów zawyżonych kwot faktur od dostawców. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nieodpowiedni nadzór procesowy. 2. Brak lub słabość mechanizmów kontrolnych w funkcjonującym systemie finansowo - księgowym. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmniejszenie przychodów. 2. Wpływ nienależnych środków finansowych.
12.	Falszowanie sprawozdań finansowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ujmowanie przychodów lub kosztów w niewłaściwych okresach. 2. Niewłaściwa klasyfikacja operacji gospodarczych w księgach rachunkowych. 3. Niewłaściwa wycena aktywów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysokie zachęty materialne związane z wynikami finansowymi. 2. Rotacja kadr na stanowiskach kierowniczych. 3. Nieefektywna księgowość lub system obiegu informacji. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Straty finansowe. 2. Podejmowanie błędnych decyzji biznesowych. 3. Niewiarygodna sprawozdawczość.
13.	Zmowa przetargowa	Zmowa przetargowa czyli (ustawiony przetarg) ma miejsce wtedy, kiedy firmy, od których oczekuje się, że będą ze sobą konkurować, podejmują niejawną współpracę, aby podnieść ceny lub obniżyć jakość towarów lub usług dla nabywców.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Warunki rynkowe - niewielka ilość nowych firm. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osłabienie korzyści wynikających z konkurencyjności na rynku.

		Definicja zmowy przetargowej wskazana została w art. 6 ust. 1 pkt 7 Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.	2. Jednakowe lub nieskomplikowane produkty lub usługi. 3. Wielokrotne przetargi.	2. Zwiększenie kosztów zakupów. 3. Nałożenie kary przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.
14.	Niegospodarność	Działanie na szkodę Spółki na skutek: nieuzasadnionego wydatkowania środków finansowych, zawieranie niekorzystnych biznesowo umów z powodu przekroczenia udzielonych uprawnień lub niedopełnienia obowiązków.	1. Brak sprawowania kontroli funkcjonalnej 2. Nieadekwatne mechanizmy kontrolne	Straty finansowe.
15.	Skimming	Nielegalne kopiowanie zawartości paska magnetycznego karty płatniczej bez wiedzy jej posiadacza w celu wytworzenia kopii i wykonywania nieuprawnionych płatności za towary i usługi lub wypłat z bankomatów.	Nieadekwatny poziom zabezpieczeń systemów teleinformatycznych w zakresie bezpieczeństwa danych	Straty finansowe.
16.	Oszustwo na wydatkach	Płatność za fikcyjne towary i usługi (np. zawyżone faktury lub zakupy prywatne, prywatne podróże, fikcyjne posiłki, dodatkowe kilometrówki).	Brak lub słabość mechanizmów kontrolnych	Straty finansowe.
17.	Oszustwo płacowe	Nieuzasadnione domaganie się wynagrodzenia (np. za nieprzepracowane godziny lub fikcyjnych pracowników).	Brak sprawowania kontroli funkcjonalnej	Straty finansowe.
18.	Przekazanie transakcji	Przekierowanie realnej umowy do pracownika lub osoby/podmiotu zewnętrznego, która normalnie przyniosłaby korzyść firmie.	Brak sprawowania kontroli funkcjonalnej	Straty finansowe.
19.	Oszustwo podatkowe	Uchylanie się od płacenia podatków lub celowe fałszowanie zeznań podatkowych.	Nieefektywna księgowość lub system obiegu informacji.	1. Straty finansowe. 2. Niewiarygodna sprawozdawczość.

20.	Podrabianie dokumentów	Podrobienie lub przerobienie dokumentu w celu użycia jako autentyczny.	Brak lub słabość mechanizmów kontrolnych	1. Niewiarygodna ewidencja. 2. Straty finansowe.
-----	------------------------	--	--	---